

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ „ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”

Кафедра філософії та соціології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Соціологія»

Назва курсу	Соціологія
Веб-сайт для курсу	http://do1.luguniv.edu.ua/ http://do.luguniv.edu.ua/
Мета й завдання курсу	<p>Мета курсу – ознайомити студентів з проблематикою соціології як науки про суспільство, її можливостями, окреслити особливості суспільства як цілісної системи, встановити тенденції розвитку сучасного суспільства, розглянути основні галузі соціології; формувати соціологічне мислення</p> <p>Завданнями курсу є забезпечення науково-методичного підґрунтя, ознайомлення здобувачів освіти основними парадигмами соціологічного знання.</p> <p>Мета та завдання курсу сприяють досягненню програмних результатів і забезпечують реалізацію низки компетентностей, як-от:</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН 5. Знає основи цифрових пристроїв, онлайн- сервіси мережі Інтернет; знає правила критичного оцінювання інформації та критерії медіа грамотності; професійні онлайн спільноти та електронні (цифрові) ресурси для безперервного професійного розвитку впродовж життя; мережевий етикет у професійній діяльності; правила безпеки в цифровому середовищі, наслідки впливу цифрової інформації на людину.</p> <p>ПРУ 4. Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури; розрізняє літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками. Використовує гуманістичний потенціал рідної й зарубіжної літератур для формування духовного світу учнів.</p> <p>ПРУ 9. Уміє моделювати навчальні ситуації, формувати в учнів уміння аналізувати, обґрунтовувати, доводити власну думку, ставити запитання, висувати власні припущення, розрізняти факти і здогади, узагальнювати інформацію; застосовувати технології розвитку в учнів критичного мислення для розуміння себе, своїх цінностей та потреб, здатності до осмислення власних рішень та їх наслідків, навичок рефлексії; розвивати в учнів здатність протистояти інформаційному тиску, усвідомлювати маніпуляції.</p> <p>Автономія і відповідальність.</p> <p>ПРА 1. Усвідомлює значущість своєї професії, має сформовані ціннісні орієнтири, здатний аналізувати та вирішувати значущі світоглядні проблеми та приймати рішення, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві.</p> <p>ПРА 4. Усвідомлює необхідність навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту кваліфікацію.</p>

	<p>Загальні компетентності, які формуються у процесі вивчення дисципліни:</p> <p>ПК. 01. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.</p> <p>ЗК. 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології для виконання завдань у сфері професійної діяльності, зокрема, для пошуку, оброблення інформації з різних джерел (друкованих, цифрових).</p> <p>ЗК 4. Здатність учитися протягом життя й оволодівати сучасними знаннями; розвивати свій інтелектуальний рівень, розширювати загальнокультурний світогляд на різних етапах професійного зростання.</p> <p>ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, виконанні професійних завдань, реалізації педагогічних функцій в умовах мінливого освітнього середовища, прийнятті ефективних рішень у професійній діяльності, відповідально ставитись до обов'язків, мотивувати людей задля досягнення спільної мети.</p> <p>ЗК 7. Здатність цінувати українську національну культуру, поважати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві.</p> <p>ЗК 9. Здатність до критичного, раціонального мислення, толерантності до різних ідей, нових точок зору і фактів дійсності, самооцінки, формулювання відповідної аргументації для розв'язання проблем, усвідомлення необхідності самоосвіти, фізичного вдосконалення, дотримання здорового способу життя з метою реалізації особистісного потенціалу й користі суспільству.</p> <p>ЗК 11. Здатність працювати в команді та автономно. Здатність планувати власну діяльність, керувати часом, критично оцінювати, аналізувати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p>
<p>Тривалість курсу</p>	<p>3 кредити</p> <p>Кількість тижнів – 12 (2 години на тиждень)</p> <p>Кількість годин – 36 (10 лекцій, 8 практичних занять)</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>в результаті вивчення курсу студенти знають історію, соціології та сучасні соціологічні теорії, можуть зібрати інформацію, провести соціологічне дослідження та аналіз соціальних структур і процесів на мікро-, мезо- та макрорівні, можуть кваліфіковано асистувати на всіх етапах проведення соціальних досліджень, що їх здійснюють аналітичні центри, соціологічні інститути; компанії, які спеціалізуються на маркетингових дослідженнях, та інші організації державної та недержавної форми власності, що здійснюють соціальні дослідження.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН 5. Знає основи цифрових пристроїв, онлайн- сервіси мережі Інтернет;</p>

знає правила критичного оцінювання інформації та критерії медіа грамотності; професійні онлайн спільноти та електронні (цифрові) ресурси для безперервного професійного розвитку впродовж життя; мережевий етикет у професійній діяльності; правила безпеки в цифровому середовищі, наслідки впливу цифрової інформації на людину.

ПРУ 4. Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури; розрізняє літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками. Використовує гуманістичний потенціал рідної й зарубіжної літератур для формування духовного світу учнів.

ПРУ 9. Уміє моделювати навчальні ситуації, формувати в учнів уміння аналізувати, обґрунтовувати, доводити власну думку, ставити запитання, висувати власні припущення, розрізняти факти і здогади, узагальнювати інформацію; застосовувати технології розвитку в учнів критичного мислення для розуміння себе, своїх цінностей та потреб, здатності до осмислення власних рішень та їх наслідків, навичок рефлексії; розвивати в учнів здатність протистояти інформаційному тиску, усвідомлювати маніпуляції.

Автономія і відповідальність.

ПРА 1. Усвідомлює значущість своєї професії, має сформовані ціннісні орієнтири, здатний аналізувати та вирішувати значущі світоглядні проблеми та приймати рішення, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві.

ПРА 4. Усвідомлює необхідність навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту кваліфікацію.

Загальні компетентності, які формуються у процесі вивчення дисципліни:

ІК. 01. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології для виконання завдань у сфері професійної діяльності, зокрема, для пошуку, оброблення інформації з різних джерел (друкованих, цифрових).

ЗК 4. Здатність учитися протягом життя й оволодівати сучасними знаннями; розвивати свій інтелектуальний рівень, розширювати загальнокультурний світогляд на різних етапах професійного зростання.

ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, виконанні професійних завдань, реалізації педагогічних функцій в умовах мінливого освітнього середовища, прийнятті ефективних рішень у професійній діяльності, відповідально ставитись до обов'язків, мотивувати людей задля досягнення спільної мети.

	<p>ЗК 7. Здатність цінувати українську національну культуру, поважати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві.</p> <p>ЗК 9. Здатність до критичного, раціонального мислення, толерантності до різних ідей, нових точок зору і фактів дійсності, самооцінки, формулювання відповідної аргументації для розв'язання проблем, усвідомлення необхідності самоосвіти, фізичного вдосконалення, дотримання здорового способу життя з метою реалізації особистісного потенціалу й користі суспільству.</p> <p>ЗК 11. Здатність працювати в команді та автономно. Здатність планувати власну діяльність, керувати часом, критично оцінювати, аналізувати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p>
<p>Тижневий розклад</p>	<p>Курс розрахований на 12 тижнів:</p> <p>1-2 тиждень:</p> <p>Лекція на тему: Предмет та завдання соціології (2 години)</p> <p>3 тиждень:</p> <p>Лекція на тему: Основні етапи розвитку соціології (2 години)</p> <p>Практичне заняття на тему: Історія соціологічного знання (4 години)</p> <p>4 тиждень:</p> <p>Лекція на тему: Соціологічна думка України (2 години)</p> <p>Практичне заняття на тему: Соціологічна думка України (2 години)</p> <p>5 тиждень:</p> <p>Лекція на тему: Організація соціологічного дослідження (2 години)</p> <p>Практичне заняття на тему: Проект соціологічного дослідження (4 години)</p> <p>6 тиждень:</p> <p>Лекція на тему: Суспільство як соціальна система, що розвивається (2 години)</p> <p>7 тиждень:</p> <p>Лекція на тему: Соціальна стратифікація та соціальна мобільність (2 години)</p> <p>8 тиждень:</p> <p>Лекція на тему: Соціальні організації, інститути та групи (2 години)</p> <p>9 тиждень:</p> <p>Лекція на тему: Соціальні процеси, зміни та рухи (2 години)</p> <p>10-12 тиждень</p> <p>Лекція на тему: Галузеві та спеціальні соціології (2 години)</p> <p>Практичне заняття: Галузеві та спеціальні соціології (8 годин)</p>
<p>Теми</p>	<p>Тема 1. Предмет та завдання соціології</p> <p>Тема 2. Основні етапи розвитку соціології</p> <p>Тема 3. Соціальна думка України</p> <p>Тема 4. Організація соціологічного дослідження</p> <p>Тема 5. Особистість і суспільне життя</p> <p>Тема 6. Суспільство як соціальна система що розвивається</p>

	<p>Тема 7. Соціальна стратифікація</p> <p>Тема 8. Соціальні організації, інститути та групи</p> <p>Тема 9. Соціальні процеси, зміни та рухи</p> <p>Тема 10. Галузеві та спеціальні соціології</p>
Орієнтація (на кого розрахований курс)	Здобувачі вищої освіти освітнього ступеня магістра
Резюме викладача	Котеленець Катерина Михайлівна – кандидат соціологічних наук, доцент кафедри філософії та соціології
Інформація для підтримання зв'язку з викладачем	e-mail: lnu.katemix@gmail.com
Попередня підготовка	<ul style="list-style-type: none"> • вміти здійснювати критичний аналіз теоретичної та прикладної літератури; • пояснювати тенденції, закономірності та особливості функціонування суспільства; • з'ясовувати взаємозв'язки між фактами, подіями, явищами і процесами у соціумі; • розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних наук; • сформулювати навички соціального мислення; • вміти робити висновки щодо функціонування сфер життєдіяльності суспільства; • вміти самостійно будувати каузальні зв'язки та прогнозувати соціальні феномени у соціумі; • визначати та виокремлювати соціальні явища, феномени, процеси. <p>Успішне вивчення таких курсів: «Вступ до спеціальності», «Філософія», «Соціологія»,</p>
Як навчатися?	Поступово, регулярно, розробляючи свою грантову пропозицію протягом курсу. Прослухавши 8 лекцій, виконавши 4 практичних завдання, з урахуванням модульного завдання, участі в форумах, чатах та презентації свого проекту.
Навчальні матеріали	<ol style="list-style-type: none"> 1. Арон Р. Етапи розвитку соціологічної думки. К., 2004. 2. Бабенко Н. Б. Соціологія сім'ї: навч. Посібник. К.: ДАККІМ. 2004, 256 с. 3. Вербець В. В. Соціологія: теоретичні та методичні аспекти : навч.Посібник. Рівне : РДГУ, 2005. 202 с. 4. Городяненко В. Г. Соціологія: підручник. К.: ВЦ «Академія», 2008. 544 с. 5. Історія теоретичної соціології. Початок ХХ століття. Першазагальнотеоретична криза соціології: навчальний посібник для вузів. М.: Акад. проект Гаудеамус, 2010. 354 с. 6. Історія теоретичної соціології. Соціологія ХІХ століття. Від появи нової науки до предвісників її першої кризи: навчальний посібник для вузів. М. : Акад. проект Гаудеамус, 2010. 370 с.

	<p>7. Квіт С. Масові комунікації. К.: Вид. дім «Києво-Могилянськаакадемія», 2006. – 251с. .</p> <p>8. Лукашевич М. П. Соціологія. Основи загальної, спеціальних тагалузевих теорій: підручник. К.: Каравела, 2015. – 544 с.</p> <p>9. Нельга О. В. Соціологія громадської думки. Курс лекцій: навч.посібник для студентів вищих навч. закладів. К.: ВидавництвоШейніної, 2008.186 с.</p> <p>10.Панина Н. В. Технологія соціологічного дослідження (курслекцій). К.: Ін-т соціології НАН України, 2001. – 277 с.</p> <p>11.Підлісний М. М. Соціологічний практикум: навчально-наочнийпосібник у схемах і коментарях. Дніпропетровськ:Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ,2016. – 126 с.</p> <p>12.Різун В. В. Теорія масової комунікації. К.: Вид. центр «Просвіта»,2008. – 260 с.</p> <p>13.Рожанська Н. В. Загальна соціологічна теорія : навч. посіб.Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. – 336 с.</p> <p>14.Соціологія : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. / За заг.ред. В. І. Докаша. Чернівці, 2013. – 345 с.</p> <p>15.Соціологія: навч. посіб. / За редакцією С. О. Макеєва. К. : Знання,2008. – 566 с.</p>
Необхідне устаткування	Комп'ютер/ноутбук, проєктор, фліпчарт, аркуші для фліпчарту, маркери, стікери
Спільні / індивідуальні види навчальної діяльності	<p>Інтерактивні лекції</p> <p>Практичні заняття</p> <p>Презентації проєктних пропозицій</p>
Оцінювання (онлайн / очно)	очно
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду діяльності)	<p>Інтерактивні лекції (8%)</p> <p>Практичні заняття (62%)</p> <p>Презентації проєктних пропозицій (30%)</p> <p>Підсумковим балом є арифметична сума балів, отриманих здобувачем вищої освіти за всі види робіт з освітнього компонента. Максимальна кількість балів становить 100 балів.</p> <p>Виставлення семестрової оцінки за освітнім компонентом регламентується п. 3.8 Положення про організацію освітнього процесу в ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/poloj_organiz_ovc_protovnov2020.pdf).</p> <p>У разі, якщо здобувач вищої освіти вважає оцінку за екзамен абозалік необ'єктивною, він може подати звернення про оскарженнярезультатів оцінювання відповідно до процедуриhttp://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/2_10_protovzabezp_yakist_osvita_2020.pdf).</p> <p>Перескладання освітнього компонента відбувається за процедурою: http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/2_2_protovzabezp_yakist_osvita.pdf. Проведення</p>

	факультативних занять для повторного оцінювання освітнього компонента відбувається за процедурою: http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/2_3_prot_zabezp_yakist_osvita_2020.pdf .
Чат / сесії	Після кожного практичного заняття проводяться чати (4 чати), де учасники курсу діляться своїми ідеями та проблемами.
Форум / теми для обговорень і тривалість	2 форуми під час практичних занять (20 хв): 1. Стили поведінки в конфліктних ситуаціях. Конфлікт у групі 2. Соціальне прогнозування та проектування
Забезпечення виконання принципів академічної доброчесності	Курс розроблений з урахуванням положень «Кодексу академічної доброчесності національного агентства із забезпечення якості вищої освіти», який розглянуто та схвалено на засіданні Національного агентства, Протокол № 2 від 25 лютого 2019 року
Feedback курсу	Письмовий відгук у вигляді есе.